

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-558

2.6.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Lystbåt/fiskebåt

Skade på hekkaggregat – plutselig skade oppstått ved ytre påvirkning?

Sikrede meldte skade under kaskoforsikringen og opplyste at det ved slippsetting ble avdekket tæringskade på hekkaggregat. Skaden ble senere taksert, og det fremgikk av taksten at årsaken til skaden var tæring. Foretaket avslo kravet under henvisning til at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Sikrede var uenig i avslaget og fremla dokumentasjon, herunder en uttalelse fra kaieier, der det fremgikk at det hadde vært kraftig tordenvær i området, og at et lynnedslag hadde truffet strømnettet og forårsaket skade på kabelen som forsynte kaianlegget med strøm. Sikrede mente derfor at skaden på hekkaggregatet hadde oppstått som følge av lynnedslaget i båthavnen. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at det ikke var dokumentert at skaden oppsto plutselig, samt at unntaket for tæringsskader gjaldt uten hensyn til årsaken til slike skader.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt under kaskoforsikringen.

Sikredes båtforsikring omfatter:

- **Annen plutselig og uforutsett skade** oppstått ved ytre påvirkning

(...)

Dekkes ikke

- Slitasje og skader som utvikles gradvis som råde, korrosjon, tæring og materialtretthet

Sikrede meldte 8.4.24 om skade på båt med følgende beskrivelse:

Ved slippsetting ble det oppdaget stor tæringskade på hekkaggregat og en sprekk i undervannshus. Mekaniker ... H ... har i dag sett på dette og sier at undervannshus må skiftes mens resten av aggregatet kan slipes og primes opp igjen. ... Da H hadde service på motor/aggregatet i fjor vår var der ikke slike skader. Båten står nå på leid slipp og jeg ønsker derfor rask tilbakemelding for å begrense kostnadene. ...

Skadene ble deretter taksert med følgende beskrivelse:

Skade på drev, store tæringskader og sprekk i nedre del uv-hus.

Iflg ft så har skaden oppstått etter sommer 2023 da han hadde service på den.

Tæring er årsak til skade, ikke dekningsmessig på kasko.

Foretaket avslo kravet 10.4.24 under henvisning til at skaden ikke hadde oppstått plutselig.

Sikrede bestred avslaget samme dag, men vurderingen ble 18.4.24 opprettholdt av foretaket.

Sikrede fremla senere en e-post datert 3.6.24 fra Y med følgende kommentar:

Vi bekrefter at vi har levert fulloverhalt byttedrev til kunde ... Det defekte som vi fikk inn som innbytteobjekt hadde store korrosjonsskader som er utover normalen for denne årsmodellen . Til sammenligning får vi inn mye eldre drev fra første halvdel av 80 tallet som ikke har korrosjonsskader i det hele tatt.

Sikrede klaget avslaget inn for foretakets kundeombud, som i brev av 13.8.24 og 30.9.24 sluttet seg til foretakets vurdering.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 29.1.25.

Sikrede sendte senere inn en e-post fra kaieier F datert 10.2.25:

Det bekreftes herved at (sikrede) ... var gjest i havnen hos oss fra 10.07.23 til 15.07.23.

Den 11.07.23 var det et kraftig tordenvær i området og lynet slo ned i strømnettet og skadet kabelen som forsynte kaianlegget vårt med strøm.

Kabelen måtte erstattes med ny kabel som ble gjennomført uke 29. 2023. ...

Sikrede fremla videre en uttalelse fra H datert 9.4.25:

Var på F kai våren 2024 etter bestilling fra (sikrede) for å utføre rensing av motorens kjølesystem. Da båten ble satt på land viste det seg at hekkaggregatet hadde store skader. Deler av aggregatet hadde sprekker og dype krater. Dette var skader helt ulikt vanlig alderstæring og jeg rådet kunden til å ta kontakt med sitt forsikringsselskap.

Jeg har hatt vedlikeholdsarbeid på dette aggregatet tidligere blant annet ifbm belgskift. Dette senest våren 2023 og aggregatet var da helt uten skader. Et hekkaggregat som dette, godt beskyttet med sink ved propell og dobbel sink på skjold, vil ikke kunne få slike skader uten at det foreligger en ytre påvirkning.

Jeg har fra tidligere lang erfaring som mekaniker De siste 20 årene har jeg drevet mitt eget verksted Også her med fokus på Volvo Penta motor og aggregater.

Sikrede krever dekning for skaden på hekkaggregatet under kaskoforsikringen og anfører at den oppsto etter et lynnedslag i båthavnen den 11.7.23. Skaden ble først oppdaget under slippsetting våren 2024, og ved slippsettingen var mekaniker H til stede. Han uttalte umiddelbart at båten hadde fått en skade, og at dette var en forsikringssak. Da sikrede meldte skaden til foretaket, trodde han at skaden ville bli vurdert ved besiktigelse av en takstmann. Takstmannen valgte imidlertid å ikke komme til slippet for å vurdere skaden, men avviste saken under henvisning til at det dreide seg om en tæringskade.

Gjennomgang av båtens loggbok og samtaler med eieren av kaianlegget har dokumentert når, hvor og hvordan skaden oppsto, jf. vedlagte korrespondanse med fagsjefen hos foretaket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Sikrede opplyste i skademeldingen at skaden var en følge av tæring. Foretaket har likevel foretatt taksering for å undersøke om det kunne være andre årsaker. Den tekniske konsulenten konstaterte at det sikrede hadde opplyst stemte, nemlig at skaden hadde oppstått som følge av tæring.

Forsikringen har unntak for slitasje og skader som utvikles gradvis, som råde, korrosjon, tæring og materialtretthet. Skaden er derfor unntatt fra dekning, jf. også FinKN 2021-440, hvor unntaket for tæring kom til anvendelse selv om sikrede mente at årsaken til tap av propell var at propellen traff en tømmerstokk.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på hekkaggregat under kaskoforsikringen.

Sikredes forsikring omfatter «**Annen plutselig og uforutsett skade** oppstått ved ytre påvirkning», men har unntak for:

- Slitasje og skader som utvikles gradvis som råde, korrosjon, tæring og materialtretthet

Formuleringen «plutselig» betyr at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid, men sier ingenting om hvor fort skaden må oppstå. Høyesterett har i HR-2024-2040-A følgende omtale av uttrykket:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se FinKN-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag (avsnitt 53).

Den langvarige nemndspraksisen som Høyesterett her viser til, er bl.a. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Begrepet «skade» betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand, jf. HR-2024-2040-A avsnitt 51. Det er ikke krav om at sikrede kjente skaden. Det avgjørende er derfor når skaden oppsto, og ikke når den ble oppdaget, jf. FinKN 2021-721 og 2023-936.

Det er fremlagt en takst som angir:

Skade på drev, store tæringsskader og sprekk i nedre del uv-hus.

Iflg ft så har skaden oppstått etter sommer 2023 da han hadde service på den.

Tæring er årsak til skade, ikke dekningsmessig på kasko.

Skaden ble oppdaget ved slippsetting og meldt til foretaket 8.4.24. Ut fra taksten oppsto skaden en gang mellom sommeren 2023 og slippsettingen ca. ¾ år senere. Taksten angir ikke noe særlig skadetidspunkt, og tæringsskader/sprekker er skader som typisk utvikler seg over tid. Dette tilsier at skaden ikke inntraff plutselig.

Sikrede har fremlagt en e-post fra Y, som omtaler korrosjonsskader på et byttedrev, og en fra kaieier F, som beskriver et tordenvær der lynet slo ned i strømmettet og skadet kabelen som forsynte kaianlegget. Disse e-postene dokumenterer imidlertid ikke en plutselig skade på selve hekkaggregatet, og angir heller ikke lynet som årsak til skaden på hekkaggregatet.

Sikrede har etter sekretariatets behandling fremlagt uttalelsen fra H datert 9.4.25:

Var på F kai våren 2024 etter bestilling fra (sikrede) for å utføre rensing av motorens kjølesystem. Da båten ble satt på land viste det seg at hekkaggregatet hadde store skader. Deler av aggregatet hadde sprekker og dype krater. Dette var skader helt ulikt vanlig alderstæring og jeg rådet kunden til å ta kontakt med sitt forsikringsselskap.

Jeg har hatt vedlikeholdsarbeid på dette aggregatet tidligere blant annet ifbm belgskift. Dette senest våren 2023 og aggregatet var da helt uten skader. Et hekkaggregat som dette, godt beskyttet med sink ved propell og dobbel sink på skjold, vil ikke kunne få slike skader uten at det foreligger en ytre påvirkning.

Jeg har fra tidligere lang erfaring som mekaniker De siste 20 årene har jeg drevet mitt eget verksted Også her med fokus på Volvo Penta motor og aggregater.

Nemnda forstår taksten slik at tæringsskadene ikke er vanlig alderstæring, og sikrede anfører at skaden oppsto ved lynnedslag 11.7.23. Nemnda ser ikke bort fra at lynnedslaget denne datoen har satt i gang en ekstraordinær tæringsprosess. Men dette skjedde flere måneder før skaden ble oppdaget, og det er ikke dokumentert at prosessen oppsto i løpet av kort tid i motsetning til over tid. Unntaket for tæringsskader gjelder også uten hensyn til årsaken til slike skader. Det sentrale er at slike skader typisk utvikler seg over tid og derfor ikke oppsto plutselig, som er et krav for dekning.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).